

Sobk-i Hindi

Seyh
Galip

→ Neşatî
- Naili

- Hayal gücü...

- Anlam derinliği

- Çok zor anlaşılır, imge dolu, bir dil

Türkî Basî (Mahallîleşme)

- halk zevkleri

- Somut güzellik
(Şehir, eğlence gibi)
güzellikler

Nedim

Şakî

Hikem: Atın
(Hakimare)

Düşünce

Nabi Erol

mazmun: ortak singe

lugaz = bilmece

münseat · düz yazı
şair

tezkiye : biyografilerinin toplu halı

↓
Ali Şir Nevâî — Mecalisün Nefâis

→ ŞEHİ Heş Behiş

Nazire : Şairi

övmek için onun gib.: bi
şir yazma

↳ Bagdatlı Ruh:

Terkibi Ber

↓
Ziya Poşo

1.

Fuzulî

----; aşk şairidir, bütün şiirlerinde aşkı anlatmıştır. Aşkı-
na konu olan sevgili somut olarak kendini belli etmez,
soyuttur. ^{Baki} ise rind bir şairdir, zevk ve eğlenceye
düşkün yaradılışı şiirine yansımıştır. Tasavvuf ise şiir-
lerinde hemen hiç görünmez. Bu iki büyük şair aynı
yüzyılda (16. yüzyıl) farklı coğrafyalarda yaşamıştır.

**Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıda-
kilerden hangileri getirilmelidir?**

- A) Fuzulî – Bağdatlı Ruhi
- B) Nedim – Şeyh Galip
- C) Nâbî – Nailî
- D) Ahmedi – Şeyhi
- E) Fuzulî – Baki

Nedim

Leyla ü Mecrûn

Söyleyiş farkı

2.

Kaşgarlı Mahmut'tan sonra Türk diline en büyük hizmet eden kişi olarak bilinen sanatçı Muhakemetü'l-Lügateyn adlı kitabında Türkçe ve Farsçayı karşılaştırmış, Türkçenin üstünlüğünü savunmuştur. İlk hamse şairi olarak bilinen sanatçı, Anadolu sahasında eser veren pek çok şairi de etkilemiştir.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Taşlıcalı Yahya
- B) Zati
- C) Neşatî
- ☒ D) Ali Şir Nevai
- E) Bağdatlı Ruhi

Çağdaş
Edebiyat

Hamse:

Boş mesne'i
bir arada

3.

- I. 16. yüzyıl divan şairidir. ✓
II. Mesnevi yazmamıştır. ✓
III. Aruzu ustaca kullanmıştır. ✓
IV. "Şairler Sultanı" olarak anılmıştır. ✓
V. İlk tezkire örneğini vermiştir. ✓

- Ali Şir Nevai

**Numaralanmış yargılardan hangisi Baki için söyle-
nemez?**

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

Mecalisün
Nefais

4.

Dilden dile düştü bu fesâne
Fâş oldu bu mâcerâ cihâna
Kim Kays oluben esîr-i Leylî
Leylî dahi salmış ana meyli

("Böylece bu efsane dilden dile dolaşmaya başladı ve macera bütün cihana öyle yayıldı: 'Kays Leyla'nın esiri olmuş; Leyla da ona gönlünü kaptırmış!")

Türk edebiyatında onun Leylâ ile Mecnun mesnevîsi, söyleyiş gücü bakımından önce yazılanlardan da sonra yazılanlardan da büyük ölçüde ayrılır. Hatta diyebiliriz ki Leylâ ile Mecnun hikâyesini tek başına o temsil eder. Bu hüküm, Arap ve Fars edebiyatlarındaki Leylâ ile Mecnun mesnevîlerini de kapsamaktadır.

Eserinden alıntı yapılan ve hakkında bilgi verilen şair aşağıdakilerin hangisidir?

A) Nedim

B) Baki

C) Fuzulî

D) Nâbî

E) Şeyh Galip

Handwritten notes:
- A) Nedim: *İkinci bas*
- D) Nâbî: *Hikemî felsefî*
- C) Fuzulî: *ask*
- E) Şeyh Galip: *ask*

5.

Dilden dile düştü bu fesâne
Fâş oldu bu mâcerâ cihâna
Kim Kays oluben esîr-i Leylî
Leylî dahi salmış ana meyli

("Böylece bu efsane dilden dile dolaşmaya başladı ve macera bütün cihana öyle yayıldı: 'Kays Leyla'nın esiri olmuş; Leyla da ona gönlünü kaptırmış!")

Türk edebiyatında onun Leylâ ile Mecnun mesnevîsi, söyleyiş gücü bakımından önce yazılanlardan da sonra yazılanlardan da büyük ölçüde ayrılır. Hatta diyebiliriz ki Leylâ ile Mecnun hikâyesini tek başına o temsil eder. Bu hüküm, Arap ve Fars edebiyatlarındaki Leylâ ile Mecnun mesnevîlerini de kapsamaktadır.

Eserinden alıntı yapılan ve hakkında bilgi verilen şair aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Nedim B) Baki C) Fuzuli
D) Nabi E) Şeyh Galip

6.

Siham-ı Kaza olarak bilinen hiciv derlemesi, kendi dönemi ve sonrasında efsane olmuştur. Bu efsanenin ayrılmaz bir parçası olan bir hikayeyi, tarihçi Naima şöyle anlatır: IV. Murat 1039 hicri yılında Beşiktaş'ta Sultan Ahmet Köşkünde Siham-ı Kaza adlı hiciv dergisine bakarken havada gök gürültüsü ve şimşek meydana gelip padişah tahtı yakınına bir yıldırım düştüğünde dergiyi yırtıp o saçma sözlere bakmamaya tövbe edip terbiye etmek amacıyla şairi görevli olduğu memurluktan uzaklaştırarak hiciv yazmaya tövbe ettirmişlerdi.

Metinde söz edilen eser, aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

A) Nedim

B) Nefi

C) Şeyhi

D) Nâbî

E) Baki

hiciv,
Siham-ı Kaza

Hainane
ilk fabl

7.

Tasavvufa meyil göstermiş, derviş hayatı yaşamış ve şiirlerinde samimi bir sufi olarak ortaya koyduğu rindane edası ve Rumeli Türkçesi özellikleriyle oluşturduğu özgün söyleyişle beğeni kazanmıştır. Sanatçının sadece "Divan"ı vardır. Onun meşhur "bilmezler" redifli gazelinde geçen "Ol mâhîler ki deryâ içredir deryâyı bilmezler" bir özdeyiş hâlinde Türkçede yaygın olarak kullanılmıştır. Kanuni tarafından da çok sevilen şaire hayatının sonuna doğru bir sancak bağlanmış ve bey unvanı verilmiştir.

Özellikleri verilen klasik Türk edebiyatı şairi aşağıdakilerin hangisidir?

A) Şeyhî

B) Hayali

C) Baki

D) Nedim

E) Nabi

Saray tarafından
daima korunmuş
Bagdat Sefeline
katıldı
Rumların en iyi şairi

8.

Tuhfetü'l-Harameyn adlı eserinde şair, hac ziyareti sırasındaki yolculuk izlenimlerini konu edinir. Bu eserinde, İstanbul'dan Hicaz'a gidinceye kadar gezip gördüğü bütün şehirleri anlatır. Sanatçı, anlatıma çeşni katmak amacıyla eseri yer yer Türkçe, Farsça ve Arapça manzum parçalarla süslemiştir

Metinde bahsedilen sanatçı aşağıdakilerin hangisidir?

A) Zati

B) Hayalî

C) Nabi

D) Nedim

E) Enderunlu Vasıf

9.

I. Sade dil

Türkî Basîl

II. Tasavvuf

III. İlahî aşk

IV. Sebki-Hindi

ağır dil

V. Hüsn ü Aşk

Yukarıdaki kavramların hangileri Şeyh Galip ile
ilişkilendirilemez?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) Yalnız IV

E) IV ve V

Hayat
gici
anlm
dunig

10.

"Bir gün bir âşık sevgilisinin kapısını çaldı.
Sevgili içerden seslendi: Kapıyı kim çalıyor, kim ol!
Âşık: Benim, ben deyince,
Sevgilisi ona: Gıt buradan! Sen henüz olgunlaşmış
değilsin, diyerek kapıyı açmadı.
O zavallı âşık kapıdan çekti gitti. Yollara düştü, ayrılık
acıyla yandı yakıldı.
Tam bir yıl sonra geri döndü ve sevgilisinin kapısını
tekrar çaldı.
Sevgili içeriden yine seslendi: Kapıyı kim çalıyor, kim ol!
Âşık: Sensin, sen dedi. Sevgili kapıyı açarak; madem-
ki sen ben oldun, ey ben gel içeriye, gönül evi dardır
oraya iki kişi sığmaz, dedi"

Din, ahlak, tasavvuf konularını içeren 26 bin beyitlik
didaktik *Mesnevî*'sinde aşkın ve âşıklığın hallerini
anlatırken soyut unsurların daha iyi anlaşılmasını
sağlamak gayesiyle bu metindeki gibi sembolik
hikâyelerden yararlanan mutasavvıf şair aşağıdaki-
lerin hangisidir?

- A) Sultan Velet B) Ahmet Fakih C) Mevlana
D) Yunus Emre E) Hacı Bayram-ı Veli

11.

- I. Fuzulî'nin, beşeri aşktan ilâhi aşka geçişi anlattığı mesnevisidir.
- II. Nâbî'nin hikemi tarzda yazdığı didaktik nitelikteki mesnevisidir.
- III. Nefî'nin kaside nazım biçimiyle yazdığı hiciv tarzındaki eseridir.
- IV. Bâkî'nin; terakibî bent nazım şekliyle yazdığı ve ölüm temasını işlediği eseridir.

Numaralanmış cümlelerde aşağıdaki eserlerden hangisinin açıklaması verilmemiştir?

- A) Kanuni Mersiyesi
- B) Hayriyye
- C) Leyla ve Mecnun
- D) Siham-ı Kaza
- E) Tazarrunname

agıt

12.

Ber-hükm-i kazâ-yı nâ-muvâfık
Hüsn oldu cemâl-i Aşk'a âşık

Etdi ruh-ı Hüsn'ü nesteren-zâr
Ruhsâre-i Aşk u aşk-ı ruhsâr

Hüsn-i Aşk

Biçim ve içerik özellikleri düşünüldüğünde bu şiirin aşağıdakilerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Baki — Kanuni Mersiye'si,
B) Nedim — Salkı,
C) Şeyh Galip — Hüsn-i Aşk
D) Nefi — Hicri — Siham — Kazda
E) Naili — Sebki Hindî

13.

Neşeli şarkılar ve gazeller kaleme alır; sık sık aşk, şarap ve zevk kavramlarını işler. Şüphesiz bunda, yaşadığı dönem olan Lale Devri'nin eğlenceli ortamlarında bulunmasının etkisi vardır. Aşk, onun şiirlerinde yalnızca sevgiliye duyulan coşkun bir hayranlık hâli olarak değil; İstanbul'daki canlı ve renkli hayat sahnelerinin yerlilikten beslenen yüksek bir söyleyiş gücüyle tasviri olarak da yansır.

Bu parçada tanıtılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nefî

B) Ahmedî

C) Nedim,

D) Âşık Paşa

E) Necatî

Mahallileşme
Türkiyemiz

Halk zevkleri

14.

Bağ-ı dehrin hem hazanın hem baharın görmüşüz
 Biz neşâtın da gamın da rûzgârın görmüşüz
 (Biz, dünya bahçesinin hem güzünü, hem de ilkbaharını görmüşüz / Biz, sevincin de kederin de yaşandığı günleri görmüşüz)

Çok da mağrur olmak kim meyhâne-i ikbâlde
 Biz hezâran mest-i mağrurun humarın görmüşüz
 (Çok da gururlanma ki, bu talih meyhanesinde biz, / Gururdan sarhoş olan binlercesinin uyuşuk hâlini görmüşüz)

Nâbî'nin bu dizeleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Didaktik nitelikteki hikemi tarzı yansıtmaktadır. ✓
- B) Murabba nazım şekliyle yazılmıştır. ✗
- C) Sözcük hâlinde redif kullanılmıştır. ✓
- D) Mecazlı anlatıma başvurulmuştur. ✓
- E) Yabancı sözcük ve tamlamalara yer vermiştir. ✓

Dörtü dize

Sevinç

Hayat

Hikem: (Hakimane)

NABİ EKOLÜ

(Hayriyye)

15.

Nefî, kaside alanında usta olup övgü ve yergi şairi olarak bilinir ve bu türde "üstat" kabul edilir. Bununla birlikte gazel türünde de başarılı örnekler verir. Kasidelerinde ağır ve sanatlı, gazellerinde ise yalın bir dil kullanır.

Buna göre aşağıdaki beyitlerden hangisinin Nefî'ye ait yergi içerikli bir şiirden alındığı söylenebilir?

- A) Yüce boyun kılur bende çemende serv-i âzâdı
Yüzün mihri ider tâbân felekde mâh-ı tâbânı
- B) Leblerünün sâğarından sâki-i îsî-nefes
Cür'a diyu ehl-i meclis üstine cân yağdurur
- C) Sanma kim nâfe-i müşk-i Hotan ister âşık
Sürmeyi gözden siler bir şûh-ı ayyâr isteriz
- D) Sen kadar düşmen-i devlet mi olur a hınzır
Ne turur saltanatın sahibi bilsem a köpek
- E) Bir hurûşiyle eder bin hâne-ı ikbâl pest
Ehl-i derdin seyl-i eşk-i inkisârın görmüşüz

16.

Devrin Fuzûlî'den sonra en kudretli mesnevî şairi olarak telakki edebileceğimiz ----, deyim ve atasözlerini ustalıkla kullanması bakımından yerleşme akımının Necâtî ile birlikte çekirdeğini attığı söylenebilir. O, XVI. yüzyılın özelliğine uyarak şiirde sade bir dil kullanmış, Divan'ının son tertibinde şiirlerindeki bazı kelimeleri sadeleştirmiştir Divan'ındaki şiirlerinde kullandığı atasözü, deyim ve halk söyleyişleri ile yerli çizgilere eğilmiş, mesnevîlerinde ise genellikle toplumsal konuları işlemiştir. Kanunî'nin oğlu Şehzade Mustafa'nın ölümü üzerine yazdığı "Şehzade Mustafa Mersiyesi" ile ünlüdür.

Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Taşlıcalı Yahya
- B) Bâkî
- C) Bağdatlı Ruhi
- D) Nabi
- E) Nedim

17.

Neşeli ve hoşsohbet bir kişiliğe sahip olan Bâkî, şiirlerinde tasavvufa ve dinî konulara değinmemiş; aşk, doğa, dünyevi zevkler ve yaşadığı devrin ihtişamını işlemiştir.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinin Bâkî'ye ait olduğu söylenemez?

- A) Sakın terk-i edebden kûy-ı mahbub-ı Hüdâdır bu
Nazargâh-ı ilâhîdir Makâm-ı Mustafâdır bu
- B) Her kaçan gönlüme fikr-i ârız-ı dilber düşer
Guyiyâ mir'âta aks-i pertev-i hâver düşer
- C) Bir lebi gonca yüzü gülzar dersin işte sen
Har-ı gamda andelib-i zar dersin işte ben
- D) Dil beste-i kemend-i ser-i zülf-i yârdur
Cân haste-i kirîşme-i çeşm-i nigârdur
- E) İtdi şikâr gönlümi bir şûh-ı şeh-levend
Müjgânı tîr ü kaşı kemân turrası kemend

18.

Fuzuli'yle ilgili verilen aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) "Su Kasidesi" adlı eserinde Hz. Muhammet'i anlatır. ✓
- B) Şiirlerini genellikle Azeri Türkçesiyle yazmakla birlikte Arap ve Fars dillerini de kullanır. ✓
- C) Şiirin bir ilim olduğunu "İlimsiz şiir temelsiz duvar gibidir." sözleriyle özetler.
- D) "Beng ü Bade" adlı mesnevisinde sembolik bir tarzda tasavvuf konusunu işler.
- E) "Sehzade Mustafa Mersiyesi"nde hüznü ve eleştirel bir anlatım sergiler.

19.

Dinsel nitelikli dünya görüşü temeline dayanan ve belli kurallara bağlı olarak gelişen divan şiirinde sanatçılar, genel eğilimi ve kalıpları aşmadan bazı arayışlarda bulunurlar. Bu arayışların doğal sonuçlarından biri olarak da 17-18. yy. şairlerinden bazıları, Hindistan'da ortaya çıkan ve sembolizme benzer bir biçimde sanatlı, soyut ve ahenkli bir anlatımı olan "Sebk-i Hindi" akımını benimserler.

Sevk-i Hindi
Naili-
Neş'at

Aşağıdaki sanatçıların hangisinin bu parçada anlatılan akımdan etkilendiği söylenemez?

A) Neş'atî

B) Fuzulî

C) Nailî

D) Şeyh Galip

E) Nef'î

Hicri

20.

Şeyhi'nin en bilinen eseri, "Şikâyetnâme"dir. Köyünde

I

uğradığı bir saldırı sonucu kaleme aldığı eser, Türk edebiyatının ilk fabl örneği sayılır. Eserde işi yük

III

taşımak olan bir eşeğin başına gelenler mizahi ve ale-

IV

gorik bir dille hicvedilir.

V

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

Fuzulî

21.

- I. Tasavvufun hâkim olduğu 13. yüzyılda ilk kez din dışı konuları işleyen şair, divan şiirinin de Anadolu'daki ilk temsilcisi kabul edilir.
- II. Hz. Muhammed'in doğumunu anlattığı Vesiletü'n Necat adlı mesnevisiyle Türk edebiyatına özgü "mevlit" yazma geleneğini başlatmıştır.
- III. Divan edebiyatının ilk büyük temsilcisi sayılan şairin Divan'ı yanında İskendername ve Çemşid ü Hurşid adlı mesnevileri çok meşhurdur.
- IV. "Tuyuğ" nazım biçimini en çok kullanan ve divan edebiyatına kazandıran sanatçı aynı zamanda 14. yüzyılda Sivas'ta beylik yapan bir devlet adamıdır.

Bu maddelerde aşağıdaki sanatçılardan hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Şeyhî B) Süleymanî Çelebi
C) Kadı Burhaneddin D) Ahmedî
E) Hoca Dehhani

Sefarotname

sefer

el^ui

22.

(I) 13. yüzyılda Anadolu sahasında eser veren Mevlana eserlerinin tamamını Eski Anadolu Türkçesi ile yazmıştır. (II) Eserlerinde "vahdet-i vücud" ve ilahî aşk konularına çok yer vermiştir. (III) Gazellerinde eğitici-öğretici beyitler vardır. (IV) Şiirlerinin şekline ve sanat yönüne fazla önem vermiştir. (V) Mesnevi ve Divan-ı Kebir, manzum olan iki önemli eseridir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

☒ A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

23.

Aşağıdaki bilgilerden hangisi ayraç içinde verilen sanatçıya ait değildir?

- A) Türk edebiyatında yazılmış olan ilk Yusuf u Züleyha mesnevisi ve aşk konulu ilk mesnevidir. (Şeyyad Hamza)
- B) Hac yolculuğu sırasında gördüğü yerleri ve camileri anlattığı Kitab-ı Evsaf-ı Mesacidi'sh-Şerife, ilk manzum seyahatname özelliği taşır. (Ahmet Fakih)
- C) Anadolu dışında eser veren sanatçı şiirlerini Türkçe ve Farsça yazdığı için Züllisaneyn (iki dil sahibi) ismiyle tanınır. (Ali Şir Nevai)
- D) Alegorik bir mesnevi olan Mantıku't-Tayr (Kuş Dili) ile bilinen sanatçı mahlas kullanan ilk şairdir. (Aşık Paşa)
- E) Şiirlerinde mahlas kullanmayan sanatçı tuyuğ nazım biçimini edebiyatımıza kazandırmıştır. (Kadı Burhanettin)

Mecalis-i
Nefais

Muhakemati
Lügati

Gülşehri
Garipname

24.

- I. İlk fabl örneği
- II. Anadolu'daki ilk tezkire
- III. Süslü, seçili nesir üslubu
- IV. Hamse sahibi ilk Türk şairi

**Aşağıdaki sanatçılardan hangisi numaralanmış anah-
tar ifadelerden biriyle eşleştirilemez?**

- A) Şeyhi
- B) Sehi Bey
- C) Ahmet Paşa
- D) Ali Şir Nevai
- E) Sinan Paşa

Süslü yazı

Nesil
Hesab

25.

- Asıl adı *Vesiletü'n-Necat*tır.
- Mesnevi nazım şekliyle yazılmıştır.
- Çok okunan bu eser, halk arasında *Mevlit* olarak bilinir.

Numaralanmış cümlelerde özellikleri verilen eser, aşağıdaki şairlerden hangisine aittir?

- A) Yunus Emre
- B) Âşık Paşa
- C) Süleyman Çelebi
- D) Hacı Bektaş Veli
- E) Fuzuli

26.

Sen kim gelesin meclise bir yer mi bulunmaz

Baş üzre yerin var

Gül goncasısın gûşe-i destâr senindir

Gel ey gül-i ra'nâ

Biçim özellikleri incelendiğinde bu metin aşağıdaki nazım şekillerinin hangisinden alınmış olabilir?

A) Kaside

B) Mesnevi

C) Rubai

D) Kıt'a

E) Müstezat

27.

Divan edebiyatında bazı kavramları ifade etmek için sıkça kullanılan, kalıplaşmış ifadelere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mazmun

B) Nazire

C) Manzum

D) İnşa

E) Mahlas

28.

- I. Osmanlıda hükümdar çocuklarının doğum ve sünnet törenleriyle padişah kızlarının düğün törenlerini anlatan manzum, mensur ya da manzum-mensur karışık yazılan eserler genel olarak bu adı taşır.
- II. Yazıldığı devrin ve özellikle saray ve çevresinin yaşama şeklini, eğlenme biçimlerini vermesi bakımından önemlidir.
- III. Bilinen ilk örnekleri, III. Murat'ın oğlu III. Mehmet'in 1582'de yapılan sünnet töreni için Gelibolulu Ali ve İntizami'nin yazdığı eserlerdir.

Numaralanmış cümlelerde hakkında bilgi verilen tür aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kıyafetname	B) Mevlid
C) Surname	D) Hilye
E) Sefaretname	

29.

Aşağıdaki tanımlardan hangisi ayraç içinde verilen tanımla uyuşmaz?

- A) Bütün beyitlerinin aynı kuvvetle ve güzellikte söylendiği manzumelerdir. (Yek – Ahenk)
- B) Bir şairin beğenilen bir şiirine karşılık aynı ölçü ve uyakla yazılan şiirlerdir. (Nazire)
- C) Divan şairleri tarafından şiirlerinde kullanılan takma ada denir. (Mahlas)
- D) Bir şairin başkasına ait bir dize ve dizeleri şiirde tekrarlamasıdır. (Tazmin)
- E) Gazelin ilk beyitinden sonra gelen ve ondan daha güzel olması gereken beyittir. (Hüsn-i matla)

30.

I. <i>Fezail-i Mekke</i>	Fuzuli
II. <i>Hüsn-ü Aşk</i>	Şeyh Galip
III. <i>Siham-ı Kaza</i>	Nefî
IV. <i>Kanuni Mersiyesi</i>	Bâkî
V. <i>Harname</i>	Şeyhî

Numaralanmış eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

31.

Aşağıdaki beyitlerin hangisi bir kasidenin “fahriye” bölümünden alınmış olabilir?

- A) Bülbul, sana yâr olmak için nârlara düştü
Dâim yakışan hep sana, bir kırmızı güldür
- B) Benüm şi'rüm bigi dürler düzilmiş gûşvâr olmuş
Yaraşur şeh kulagında bu dürr-i şâhvâr olsun
- C) Haddeden geçmiş nezâket yâl ü bâl olmuş sana
Mey süzülmüş şîşeden ruhsar-ı âl olmuş sana
- D) Saçma ey göz eşkden gönlümdeki odlara su
Kim bu denlû dutuşan odlara kılmaz çâre su
- E) Esdi nesîm-i nevbahâr açıldı güller subhdem
Açsun bizüm de gönlümüz sâkî meded sun câm-ı Cem

32.

Divan edebiyatının en önemli mesnevilerinden biri kabul edilen ----, 18. yüzyılda kaleme alınan, tasavvufi bir eserdir. Konusu itibariyle mesnevide geçen kişi ve yer adları birer semboldür, yani eser alegorik bir mesnevidir. 2042 beyitten oluşan eserdeki bazı motiflerin kaynağı Mevlana'nın *Mesnevi*'sidir. Nitekim şair eserin sonunda yer alan bir beyitte,

“Esrarını Mesnevi'den aldım

Çaldımsa da mîrî malı çaldım”

diyerek bunu açıkça belirtmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki eserlerden hangisi getirilmelidir?

A) *Leyla vü Mecnun*

B) *Yusuf u Züleyha*

C) *Hüsn ü Aşk*

D) *Hüsrev ü Şirin*

E) *Hayrabad*

33.

- Şeyh Galip
- Gülşehrî
- Nefî
- Nabî

Aşağıdaki yapıtlardan hangisi yukarıda verilen sanatçılardan birine ait değildir?

A) *Siham-ı Kaza*

B) *Mantıku't-Tayr*

C) *Hayriyye*

D) *Hüsn ü Aşk*

E) *Şikayetname*

34.

- I. "Şairler Sultanı" unvanı almış, büyük bir şairdir. Nazire ve tarih düşürmede ustadır. Fatih Sultan Mehmet ile arası açılınca yazdığı "kerem" redifli kasideyle idamdan kurtulmuştur.
- II. Asıl mesleği de hekimlik olan şairin adı Hekim Sinan'dır. Gazelleriyle de bilinen şair asıl şöhretini ilk fabl örneği sayılan mesnevisiyle sağlamıştır.
- III. Hüzün ve aşk şairi olarak bilinen sanatçı, şiirlerini Azeri Türkçesiyle yazmıştır. Kendisine bağlanan maaşı almasında güçlük çıkaran memurları şikâyet etmek için yazdığı mektubu edebiyatımızdaki en ünlü yergilerden biridir.
- IV. 16. yüzyılda yaşayan sanatçının gazel ve kasidelerinde rindane ve âşıkane bir hava görülür. Sosyal aksaklıkları işleyen "*Terkib-i Bend*"i ünlüdür.
- V. Mahallileşme akımının en güçlü temsilcisi sayılan şair, Lale Devri'nin güzelliklerini anlattığı şarkılarıyla zevk ve eğlence şairi olarak anılmıştır.

Numaralanmış cümlelerde aşağıdaki sanatçılardan hangisi hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) Nedim B) Bağdatlı Ruhi C) Bakî
D) Şeyhî E) Fuzulî

35.

Bir gazele ait üç beyit şu şekildedir:

- I. Velhasılı Nesimi sen kendimi âleme faş eyleme
Köpeği hamama sokup yumanın faydası ne
- II. Ey gönül el aynasına bakmanın faydası ne
Sermayeden zararın var satmanın faydası ne
- III. Kendin kadrin bilmeyen ne bilir dostun kıymetin
Merkebin boynuna cevahir takmanın faydası ne

Bu beyitlerin şiirde yer alma sırası aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I – III – II B) II – I – III C) II – III – I
D) III – II – I E) III – I – II

36.

- Surname
- Mersiye
- Tezkire
- Fabl

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi, bu türlerin önemli örneklerinden biriyle eşleştiremez?

A) Şeyhî

B) Sehi Bey

C) Ahmet Paşa

D) Nabi

E) Bâkî

37.

İnsana, yaşam tecrübesine dayalı, doğruyu ve güzeli göstermeyi amaçlayan gazel türüdür. Hakîmâne şiir de denilen bu akım; düşünceye ağırlık veren, okuyucuyu düşündürmeyi, aydınlatmayı amaçlar. ---- bu türdeki gazelleriyle ün salmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilmelidir?

A) Bâkî

B) Nedim

C) Nefî

D) Nabî

E) Fuzuli

38.

- I. Öğüt niteliği taşıyan kitaplardır.
- II. Ahiliğin kurallarını ve teşkilatın özelliklerinin anlatıldığı eserlerdir.
- III. Padişah çocuklarının doğumlarını, sünnetlerini ve düğün törenlerini anlatan eserlerdir.
- IV. Savaşları, fetihleri ve zaferleri konu edinen eserlere verilen isimdir.
- V. Elçilerin gittikleri ülkelerin siyasi kültürel ve ekonomik özelliklerini anlattıkları gezi notlarından oluşur.

Aşağıdaki türlerden hangisi numaralandırılmış cümlelerden biriyle eşleştirilemez?

A) Pendname	B) Fütüvvetname
C) Surname	D) Seyahatname
E) Gazavatname	

39.

Divan şiirinde işlenen konu ve temalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlahi ve beşeri iki yönü dikkate alındığında aşk, en çok işlenen temadır.
- B) Beyit güzelliğinin esas alındığı şiirlerde genellikle tüm beyitler konu birliğine sahiptir.
- C) İşlenen konular genel bir bakışla dinî ve din dışı şeklinde sınıflandırılabilir.
- D) Şiirler, işledikleri konulara göre bahariye, ıydiyye, cülusiye, suriyye, miraciye gibi isimler alabilirler.
- E) Konu ve temaların işlenişinde belirli ifade kalıpları (mazmunlar) sıklıkla kullanılmıştır.

40.

- I. Gül hâra düştü sîne-figâr oldu andelîb
Bir hâra baktı bir güle zâr oldu andelîb
(andelip: bülbül) Nâili
- II. İçmek ister bülbülün kanın meger bir reng ile
Gül budağının mizacına gire kurtara su
Fuzuli

Numaralanmış dizelerdeki altı çizili kelimeler divan şairleri tarafından kullanılan ve ortak anlam ifade eden kelimelerdir. Bu kelimelere divan edebiyatında hangi terimle karşılanmaktadır?

- A) Tegazzül B) Mazmun C) Manzum
D) Mahlas E) Musammat